

درباره بیماری شایع در زنان که درمانی ساده دارد

این غده خاص

● **ملیحه جهانپخش** | شاید بسیاری از خانم‌ها در دوره‌های مختلف زندگی با این بیماری مواجه شده باشند. برخی با پیگیری علائمی که در خود احساس می‌کنند با آزمایش به وجودش پی می‌برند و برخی هم به خاطر علائمی که ممکن است با بعضی از بیماری‌های دیگر مشابه باشد آن را جدی نگرفته و برای درمان اقدام نمی‌کنند. بیماری که گفته می‌شود دومین اختلال شایع غدد درون ریز در بین زنان است و آن را کم کاری تیروئید می‌نامند. البته پرکاری تیروئید نیز مشکلات هورمونی دیگری را نیز ممکن است برای زنان رقم بزند. گفته می‌شود از هر هشت زن یک نفر در طول زندگی خود دچار مشکلات تیروئید می‌شود و گاهی هم زنان در دوره‌هایی مانند قاعدگی، بارداری یا شیردهی به شکل شایع تر با آن مواجه می‌شوند. این نکته نیز حائز اهمیت است که زنان بیشتر از مردان به بیماری‌های تیروئیدی ممکن است مبتلا شوند و خطر ابتلا به کم کاری تیروئید با افزایش سن و در طول بارداری، دوره پس از زایمان و یائسگی افزایش می‌یابد. در ادامه این مطلب اطلاعاتی درباره پرکاری و کم کاری تیروئید، علائم شایع و پیگیری‌های لازم برای درمان را می‌خوانید. همچنین گفت و گویی با دکتر سید مرتضی تقوی، فوق تخصص غدد درون ریز و متابولیسم نیز در این باره داشته‌ایم.

کم کاری و پرکاری تیروئید

در ابتدا بهتر است بدانیم که پرکاری و کم کاری تیروئید چیست. وقتی تولید تیروئید توسط هورمون تیروئید، بیش از اندازه مورد نیاز بدن باشد، بیماری پرکاری تیروئید در بدن اتفاق می‌افتد. به دلیل تولید مقدار زیادی از این هورمون بدن مجبور است که به سرعت انرژی حاصل از متابولیسم را مصرف نماید که در این صورت فرد احساس خستگی فراوان می‌کند. در این حالت، افزایش ضربان قلب، کاهش و ضعف اعصاب، جزو علائم غالب به حساب می‌آیند. زمانی که تولید تیروئید به میزان کمتر از حد مورد نیاز بدن توسط هورمون تیروئید باشد، باعث ایجاد بیماری کم کاری تیروئید می‌شود. افرادی که دچار کم کاری تیروئید هستند دائم احساس خستگی دارند. نسبت به دمای سرد کم تحمل هستند و دچار افزایش وزن می‌شوند. اختلالات کم کاری و پرکاری تیروئید، ممکن است در اثر عوامل مختلفی در افراد به وجود بیاید که یکی از آن عوامل، ارثی بودن این بیماری است.

نگران نباشید، قابل درمان است

یکی از نگرانی‌هایی که خانم‌های مبتلا به تیروئید دارند، بارداری است. مسئله‌ای که کاملاً قابل کنترل و درمان است و به گفته دکتر سید مرتضی تقوی، فوق تخصص غدد درون ریز و متابولیسم، ممکن است در باروری نقش داشته باشد اما به نازایی منجر نمی‌شود. این فوق تخصص غدد همچنین مسئله کم کاری تیروئید را در زمان بارداری حائز اهمیت می‌داند و می‌گوید: کم کاری تیروئید را در موضوع بارداری خیلی جدی می‌گیریم به ویژه در سه ماه اول چون جنین تیروئید ندارد و از تیروئید مادر استفاده می‌کند و در هوش فرزند تأثیر دارد. خانمی که کم کاری تیروئید برای او تشخیص داده می‌شود درمان را شروع می‌کند و قابل کنترل است. اما اگر درمان به درستی انجام نشود ممکن است مشکلاتی را حین بارداری ایجاد کند یا حوادثی را بعد از زایمان برای نوزاد به وجود بیاورد.

علائمی شایع اما غیر اختصاصی!

پرکاری و کم کاری تیروئید نیز علائمی دارد که البته گفته می‌شود اختصاصی نیست. افرادی که مبتلا به بیماری پرکاری تیروئید هستند، علائمی از جمله: عصبی شدن، استرس و اضطراب، تحریک پذیری، بی‌خوابی، کاهش وزن، ضعف و لرزش اعضای بدن، گواتر یا بزرگ شدن غده تیروئید، احساس گرمای فراوان، قاعدگی‌های نامنظم و یا توقف قاعدگی در زنان و همچنین سوزش چشم یا مشکلات بینایی، را تجربه می‌کنند و کسانی که کم کاری تیروئید دارند نیز دارای علائم مشخصی هستند که از جمله این علائم: افزایش وزن بدن، احساس خستگی، فراموشی، قاعدگی‌های مکرر و با شدت فراوان، و در زنان صدای بوم و خشن، رشد موهای درشت و ضخیم و احساس سردی در دمای بدن است.